

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 12P/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722203529
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kovačínová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2023:3722203529.1

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Luciou Kovačínovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa O., bytom u pestúna G., dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov X. a S. t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Považská Bystrica, o návrhu na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd **n a r i a d ť u j e** nad maloletým O., **v ý c h o v n é o p a t r e n i e**, za účelom odbornej pomoci maloletému a to formou jeho pobytu v Centre pre deti a rodiny Trenčín, Jilemnického 40, 911 01 Trenčín, na dobu 6 (slovom: šesť) mesiacov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica sa podaným návrhom domáhal nariadenia výchovného opatrenia maloletému O.. V návrhu uviedol, že Uznesením Okresného súdu Y. č. k. 30P/218/2014-15 zo dňa 06.11.2014, vykonateľným dňa 06.11.2014, bol maloletý O. odovzdaný do starostlivosti G.O. Na základe rozsudku Okresného súdu K., č. k. 7P/42/2015 zo dňa 07.07.2015, právoplatného dňa 27.08.2015, bol maloletý zverený do pestúnskej starostlivosti G.. Biologickí rodičia o mal. Damiána neprejavujú žiadny záujem, otec je vo výkone trestu, sporadicky sa dieťa stretáva so starými rodičmi z otcovej strany, títo však neprejavujú záujem o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, podnety k stretávaniu starých rodičov s dieťaťom prichádzali od pestúna na žiadosť dieťaťa. Dňa 26.10.2022 telefonicky pestún informoval ÚPSVaR Považská Bystrica o zhoršenej situácii v náhradnej rodine. Vyjadril sa, že podá na súd návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti, nakoľko situácia v rodine je problematická, nevláda výchovné problémy mal. O.. Jeho snahou je, aby dieťa napredovalo, avšak mal. O. situáciu zľahčuje, nenosí si pomôcky do školy, klame, neplní si svoje školské povinnosti. Zároveň uviedol, že dieťa samo požiadalo, aby mohlo ísť do zariadenia. Mal. O. spolupracuje v škole so špeciálnym pedagógom a školským psychológom, ktorý podľa vyjadrenia pestúna zľahčujú situáciu a maria jeho výchovné metódy, školský psychológ údajne pracuje s dieťaťom počas hlavných predmetov, čo sa pestúnovi nepáči. Prešetrením pomerov v rodine dňa 27.10.2022 bolo zistené, že v pestúnskej rodine sú používané nevhodné fyzické tresty, a to kľáčanie. Mal. O. mal veľmi dobrý vzťah s manželkou pestúna, avšak aj táto rezignovala pri starostlivosti o dieťa, nakoľko je to pre nich psychicky náročné stále riešiť nejaké situácie, ktoré sú v súvislosti s neprimeraným správaním O.. Dieťa opakovane avizovalo v školskom prostredí aj pri osobnom rozhovore so sociálnym pracovníkom, že chce byť umiestnené v zariadení, nakoľko musí na pestúnov príkaz za trest kľáčať, pestún na neho kričí a všetko mu zakazuje. Dieťa absolvovalo vyšetrenie v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva Púchov, Dvory 1933/20. Zo správy diagnostického vyšetrenia vyplynulo, že úroveň rozumových schopností dieťaťa sa nachádza v pásme mentálnej subnormy, v prospech verbálno-pojmového myslenia. Koncentrácia a tenacita pozornosti oslabené, nie v zmysle poruchy. V správaní prítomná impulzivita, slabo rozvinuté sebaregulačné mechanizmy. Osobnosť pubescentná. Do popredia

potreba prijatia rovesníkmi, snaha o upútanie. Bolo odporučené zamerať sa na aktivity rozvíjajúce pozitívne vzťahy medzi spolužiakmi, učiteľmi. Z pedopsychiatrického vyšetrenia u dieťaťa vyplynulo, že je potreba integrácie s ohľadom na poruchu pozornosti s hyperaktivitou, trpezlivý, kľudný a pozitívny, akceptujúci a podporujúci prístup, minimalizovanie požívania trestov a zvýšená komunikácia s dieťaťom. Zo správy Základnej školy G. zo dňa 22.11.2022 vyplýva, že spolupráca s pestúnom bola na dobrej úrovni, problémy so spoluprácou nastali v októbri 2022, pestún mal ťažkosti s akceptovaním odporúčaní zo školy, týkali sa neprimeraných trestov v domácom prostredí za zlé známky žiaka, negatívne sa staval aj voči integrácií dieťaťa, ktorá vyplynula z odborného vyšetrenia. Príčinou zhoršeného prospechu mohlo byť aj to, že pestún nechal prípravu do školy viac-menej na O., že ju už tak intenzívne a pravidelne nekontroloval. Po zrealizovaní stretnutia na pôde školy a urgentnom vyšetrení, pestún podľa vyjadrení O. nevhodné tresty zmenil na tresty primerané. Zo správy školského psychológa zo dňa 29.11.2022 vyplynulo, že u mal. O. sa vyskytli opakujúce konflikty so spolužiakmi, bol rozrušený, plačlivý a nervózny s viditeľným trasom rúk a nôh, pričom sa mal. O. vyjadril, že nechce ísť domov, že zase dostane zlú známku a bojí sa čo doma nastane, údajne sa mu pestún vyhráza, že ho bude dávať opäť kľučkať, ale doteraz k tomu podľa vyjadrenia dieťaťa nedošlo. Dieťa pred spolužiakmi opakovane avizovalo, že pôjde do zariadenia, v triede nemá veľa kamarátov, s deťmi prichádza často do konfliktu, pretože žaluje, má jednu dobrú spolužiačku, s ktorou si rozumie, práve táto upozornila na list dieťaťa, v ktorom avizoval, že si ublíži tým, že skočí pod vlak. Pestún zabezpečil vyšetrenie dieťaťa u lekára, ktorý odporučil hospitalizáciu v Nemocnici s poliklinikou Považská Bystrica, kde bol maloletý O. od 08.11.2022 do 09.11.2022, bolo odporučené šetrenie a dohľad nad rodinou pre suicidálne proklamácie ako prejavy správania poukazujúc na nevhodné zaobchádzanie s dieťaťom. Mal. O. bol informovaný o podaní návrhu na uloženie výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci pobytom v zariadení. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica požiadal o rezerváciu miesta pre maloletého O. v Centre pre deti a rodiny Trenčín, ktoré potvrdilo možnosť umiestnenia dieťaťa v ich zariadení. Na základe uvedených skutočností Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica navrhol, aby súd nariadil výchovné opatrenie za účelom odbornej pomoci maloletému O. obytom v Centre pre deti a rodiny Trenčín najdlhšie na dobu šesť mesiacov. K svojmu návrhu pripojil Úradný záznam zo dňa 26.10.2022, Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí dňa 27.10.2022, Správu Súkromného centra špeciálno- pedagogického poradenstva zo dňa 16.06.2022, Dodatok k správe z diagnostického vyšetrenia č. S-280-2022 zo dňa 12.07.2022, správu MUDr. Ladislava Kvasničku zo dňa 07.07.2022, a 08.09.2022, Hodnotenie triednej učiteľky maloletého zo dňa 22.11.2022, správu školského psychológa ZŠ G., správu NsP Považská Bystrica zo dňa 09.11.2022.

2. Otec na pojednávaní konanom dňa 30.01.2023 vyjadril s návrhom súhlas. Uviedol, že v súčasnosti je vo výkone trestu, a to až do októbra 2025, pričom uvažuje o tom, že si podá žiadosť o podmienené prepustenie. Ďalej uviedol, že s matkou maloletého nie je v žiadnom kontakte.

3. Pestún G. na pojednávaní uviedol, že s návrhom súhlasí, Poukázal na to, že do 6. ročníka maloletý s pomocou zvládal školu veľmi dobre. V siedmej triede sa snažili naučiť maloletého samostatnosti, avšak zistili, že maloletý školu zanedbáva, mal veľmi zlé známky. Keď sa s ním chceli učiť, skúšať ho, maloletý neprimerane reagoval, odmietal sa učiť, preto pestún kontaktoval sociálnu pracovníčku.

4. Kolízny opatrovník trval na podanom návrhu a žiadal návrhu vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom pestúna maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Y.: sp.zn. 26/P/203/2012, 30P/225/2015 a pripojenými spismi Okresného súdu K.: sp.zn. 6P/42/2015, 7P/37/2015, 7P/42/2015, 7P/76/2016, Úradným záznamom zo dňa 26.10.2022, Záznamom z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí dňa 27.10.2022, Správu Súkromného centra špeciálno- pedagogického poradenstva zo dňa 16.06.2022, Dodatok k správe z diagnostického vyšetrenia š. S-280-2022 zo dňa 12.07.2022, správu MUDr. Ladislava Kvasničku zo dňa 07.07.2022, a 08.09.2022, Hodnotením triednej učiteľky maloletého zo dňa 22.11.2022, správu školského psychológa ZŠ G., správu NsP Považská Bystrica zo dňa 09.11.2022 a zistil nasledovný skutočný stav vecí:

6. Uznesením Okresného súdu Y. č. k. 30P/2218/2014-15 zo dňa 06.11.2014, vykonateľným dňa 06.11.2014 bol maloletý O. odovzdaný do starostlivosti G..

7. Rozsudkom Okresného súdu K. č. k. 7P/42/2015-72 zo dňa 07.07.2015, právoplatným dňa 27.08.2015, bol maloletý zverený do pestúnskej starostlivosti G. a zároveň súd určil rodičom maloletého prispievať na jeho výživu výživným.

8. Rozsudkom Okresného súdu K. č. k. 7P/76/2016-26 zo dňa 01.02.2017, právoplatným dňa 24.03.2017, bolo rozhodnuté o zmene prijímateľa výživného na maloletého.

9. Z Úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Agendy sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 26.10.2022 súd zistil, že na uvedený orgán sa dostavil pestún maloletého, ktorý uviedol, že s manželkou nezvládajú maloletého, nakoľko maloletý si neplní svoje školské povinnosti. Pestún sa vyjadril, že maloletý v škole spolupracuje so špeciálnym pedagógom a špeciálnym psychológom, ktorí však zľahčujú situáciu a maria jeho výchovné metódy. Pestún kontaktoval starú matku maloletého, avšak menovaná uviedla, že nemá možnosť zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Taktiež uviedol, že biologickí rodičia nejavia o maloletého záujem.

10. Zo záznamu z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí dňa 27.10.2022 vyplýva, že maloletý sústavne klame ohľadne svojej prípravy do školy, aby sa nemusel učiť, predstiera bolesti, tvrdí, že chce byť umiestnený v Centre pre deti a rodiny. Maloletý uviedol, že pestún ho dáva kľučať kvôli známkam, s biologickými rodičmi nie je v kontakte, chodí iba k starým rodičom a ku krstným. Z uvedeného šetrenia bol vyvodený záver, že je potrebné spolupracovať s pedopsychiatrom a je nutná odborná pomoc prostredníctvom Centra pre deti a rodiny.

11. Zo Správy Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva zo dňa 16.06.2022 vyplýva, že úroveň rozumových schopností maloletého sa nachádza v pásme mentálnej subnormy, v prospech verbálno-pojmového myslenia. Koncentrácia a tenacita pozornosti sú oslabené, nie v zmysle poruchy. V správaní je prítomná impulzivita, slabo rozvinuté sebaregulačné mechanizmy. Bolo odporučené pedopsychiatrické vyšetrenie.

12. Z Dodatku k správe z diagnostického vyšetrenia č. S-280-2022 zo dňa 12.07.2022 je zrejmé, že je odporúčané vzdelávanie maloletého formou individuálnej integrácie v bežnej základnej škole, je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, má poruchu aktivity a pozornosti. taktiež mu bolo odporúčané vzdelávanie s podporou asistenta učiteľa. Vo výchovno-vzdelávacom procese maloletého bolo odporúčané robiť prestávky pri učení, minimalizovať činnosti vyžadujúce rýchle tempo, vyžadovať od maloletého len základné znalosti učiva.

13. Zo správy MUDr. Ladislava Kvasničku zo dňa 07.07.2022, a 08.09.2022 vyplýva, že maloletému bola doporučená integrácia v škole s ohľadom na poruchu pozornosti a aktivity s podporou asistentky, pokojný prístup, jasné pravidlá, dostatok kľudnej pozornosti a podpory.

14. Triedna učiteľka S. vo svojej správe zo dňa 22.11.2022 ohľadne maloletého uviedla, že mal zhoršený prospech z viacerých predmetov pretože pestún nechal prípravu do školy len na maloletého. Poukázala na to, že so spolužiakmi mal maloletý menšie konflikty, správanie k vyučujúcim bolo v norme. Spolupráca s pestúnom bola na dobrej úrovni, avšak v októbri 2022 začal mať pestún problémy s akceptovaním odporúčaní zo školy a negatívne sa staval voči integrácii maloletého.

15. Zo správy školského psychológa ZŠ G. vyplynulo, že maloletý mal dňa 28.11.2022 opakované konflikty so spolužiakmi, bol rozrušený, nervózný s viditeľným trasom rúk a nôh. Nechcel ísť domov kvôli tomu, že sa obával, že ho potrestajú za zlú známku, uviedol, že to tam už nevydrží a že otec mu povedal, že mu bude v domove lepšie.

16. Zo správy sociálnej sestry NsP Považská Bystrica zo dňa 09.11.2022 adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyplýva, že maloletý bol dňa 08.11.2022 prijatý na detské oddelenie NsP Považská Bystrica. Privezený bol so suicidálnymi proklamáciami, myšlienkami o úteku. Maloletý udával, že pestún ho trestá opakovaným dlhodobým kľáčaním, považuje to za neznesiteľné. Maloletý uviedol, že ľutuje, že si ho zobrali. Najlepší vzťah má s babkou a krstnou mamou. Maloletý bol vyšetrený klinickou psychologičkou Mgr. Miroslavou

Švrlovou, ktorá odporúča prešetrenie rodinného zázemia pre suicidálne proklamácie a prejavy správania poukazujúce na nevhodné zaobchádzanie s dieťaťom.

17. Z lustrácie v evidencii ZVJS súd zistil, že otec maloletého v súčasnosti od 10.06.2021 do 07.10.2025 v ÚVTOS Dubnica nad Váhom vykonáva trest, ktorý mu bol uložený rozhodnutím Okresného súdu K. sp.zn. 1T/99/2020.

18. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

20. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

21. Súdny ukladajú výchovné opatrenie v prípadoch závažnejšieho narušenia alebo ohrozenia výchovy maloletého. Dôvody na toto výchovné opatrenie spočívajú tak v správaní maloletého, ako aj v nedostatočnom výchovnom pôsobení rodičov alebo aj iných osôb. V záujme maloletého dieťaťa, jeho priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývoja, pri intenzívnejších poruchách výchovy, súd musí adekvátne tomu rozhodnúť aj o prísnejších a efektívnejších výchovných opatreniach, ktoré sú uvedené v ustanovení § 37 odsek 3 zákona o rodine.

22. Vzhľadom na to, že s maloletým sú dlhodobé výchovné problémy, zanedbáva svoje školské povinnosti a má opakujúce sa konflikty s pestúnom ako aj v školskom prostredí, súd je toho názoru, že je potrebné nad maloletým nariadiť výchovné opatrenie formou jeho pobytu v Centre pre rodiny a deti na dobu šesť mesiacov. Kolíznym opatrovníkom tiež súhlasil s týmto výchovným opatrením. Starostlivosť o maloletého, ktorá je v súčasnosti zabezpečovaná pestúnom, je už nedostatočná, výchovu maloletého nie je možné zvládnuť v pestúnskej rodine. Napriek snahe pestúna nedochádza k riadnemu fungovaniu v rodine a problémy pretrvávajú. Uloženie uvedeného výchovného opatrenia sa súdu preto javí ako najvhodnejšie. V súčasnosti nie je iná osoba, ktorá by mala záujem o zabezpečenie výchovy maloletého, matka sa o neho dlhodobo nezaujíma a otec je v súčasnosti vo výkone trestu, kde bude až do 07.10.2025. Sám maloletý sa počas šetrenia v rodinnom prostredí dožadoval umiestnenia v Centre pre deti a rodiny, nechcel zostať v terajšej rodine, nakoľko súčasnú situáciu nezvládal a prejavili sa u neho suicidálne myšlienky a verbalizoval aj tendencie k úteku. Nakoľko je v záujme dieťaťa, aby rodine bola poskytnutá pomoc pri korekcii vo výchove maloletého a za účelom predchádzania krízových situácií maloletého v náhradnom rodinnom prostredí, preto súd nariadi nad maloletým uvedené výchovné opatrenie.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v takom počte vyhotovení, aby jedno zostalo súdu a ostatné mohli byť doručené všetkým účastníkom.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).